

FEIT OF
FABEL?

‘We leven langer, dus moeten we langer werken’

ONWAAR!

De verwachte leeftijd in goede gezondheid is zeer ongelijk verdeeld. Een slecht argument voor een langere loopbaan.

Als we met z'n allen ouder worden, is het vanzelfsprekend dat we ook langer werken, luidt een veelgehoord argument. Laten we die stelling eens van naderbij bekijken.

Cijfers van het Belgische statistiekbureau Statbel leren ons dat iemand die in 2020 geboren werd, mag rekenen op 80,8 levensjaren – met een relatief groot verschil tussen vrouwen (83,1) en mannen (78,5). Tegenover 2019 daalde die levensverwachting weliswaar met een vol levensjaar, maar vooral als gevolg van de (hopelijk uitzonderlijke) COVID-19-pandemie. Vergeleken met 1950 nam de levensverwachting met ruim 10 jaar toe. Dat is vooral te wijten aan hygiënische en medische vooruitgang die veel vroegtijdige sterfte weet te voorko-

men of genezen, onder meer door succesvolle vaccinaties. Toch verhuult die gemiddelde levensverwachting heel wat onderliggende verschillen. Tussen regio's — in het Vlaams Gewest (82,0) ligt de levensverwachting bijvoorbeeld flink hoger dan in het Waals Gewest (78,9) — maar meer nog tussen sociaaleconomische bevolkingsgroepen.

Uit recent onderzoek van Sciensano (onderzoekscen-trum volksgezondheid, red.) bleek dat een kortgeschoolde Belgische man van 25 jaar zich aan nog 37 gezonde levensjaren mag verwachten, tegenover 47,5 voor een hooggeschoolde man. Een 25-jarige kortgeschoolde vrouw heeft nog 35,5 gezonde levensjaren voor zich, een hooggeschoolde nog maar liefst 49. Het aantal gezonde

levensjaren ligt voor kortgeschoolden dus onder de wettelijke pensioenleeftijd. Meer nog, sinds 2001 steeg de levensverwachting in goede gezondheid enkel significant voor hooggeschoolde mannen. In diezelfde periode nam de levensverwachting in goede gezondheid voor kortgeschoolde vrouwen zelfs af met bijna vier levensjaren.

Kunnen we dan loopbaanvoorwaarden koppelen aan de levensverwachting? Dat is altijd een ideologische keuze. Maar als we geen rekening houden met de ongelijkheden binnen die levensverwachting, dreigen we van korter geschoolden te vragen dat ze langer werken dan ze gezonde levensjaren hebben, terwijl vooral de hoogst geschoolden genieten van een lang en gezond pensioen.